

Anna Koziółowa

1930–2015

Profesor Anna Koziółowa była wybitnym naukowcem, nauczycielem akademickim i wychowawcą młodzieży, autorytetem cieszącym się szacunkiem i uznaniem w ośrodkach naukowych w kraju i za granicą. Związana przez całe życie zawodowe z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu, zwłaszcza z towaroznawstwem, które współtworzyła, na trwałe wpisała się w rozwój tej nauki, w pamięć współpracowników, koleżanek i kolegów oraz wielu pokoleń studentów.

Anna Koziółowa, z domu Muszyńska, urodziła się 14 grudnia 1930 roku w Poznaniu. W 1939 roku została wraz z rodziną wysiedlona z Poznania; w czasie wojny przebywała między innymi w Radomiu i Warszawie. Po powrocie do Poznania w 1945 roku podjęła naukę w gimnazjum, a następnie liceum Sacre Coeur w Pobiedziskach pod Poznaniem, gdzie uzyskała w 1949 roku świadectwo maturalne. W tym samym roku rozpoczęła studia pierwszego stopnia na Wydziale Handlu Akademii Handlowej w Poznaniu. W 1950 roku, po upaństwowieniu Uczelni i przekształceniu jej w Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Poznaniu, powstał nowy, interdyscyplinarny, przyrodniczo-techniczno-ekonomiczny kierunek studiów o nazwie towaroznawstwo, na którym Anna Muszyńska kontynuowała naukę. W 1953 roku ukończyła trzyletnie studia pierwszego stopnia, uzyskując tytuł ekonomisty-towaroznawcy na podstawie pracy dyplomowej na temat jakości mikrobiologicznej mleka. Jej starania, by kontynuować naukę na studiach magisterskich, nie odniosły skutku ze względu na pochodzenie społeczne. W ramach obowiązkowego przydziału podjęła pracę w Państwowej Inspekcji Handlowej we Wrocławiu jako inspektor zakładów gastronomicznych. Po roku zatrudnienia dostała się na studia magisterskie. Pracę magisterską na temat oznaczania witaminy B₂ (ryboflawiny) z wykorzystaniem chromatografii bibułowej napisała pod kierunkiem prof. Aleksandra Lempki w Katedrze Towaroznawstwa i na jej podstawie w 1955 roku uzyskała tytuł magistra towaroznawcy.

W tym samym roku została zatrudniona jako asystent w Katedrze Towaroznawstwa, z obowiązkami dydaktycznymi w zakresie ćwiczeń z mikrobiologii. W tym czasie, już pod nowym nazwiskiem (w 1957 roku poślubiła Jacka Koziółę), opracowała wspólnie z Aliną Krauze pierwsze skrypty do ćwiczeń z mikrobiologii. Pracę dydaktyczną i obowiązkowe rodzinne (urodzenie syna) łączyła z intensywnymi badaniami naukowymi nad

metodami oznaczania flawin, przygotowując rozprawę doktorską. W 1964 roku Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie pracy zatytułowanej *Zastosowania wymienniczy jonowych do wyodrębnienia flawin dla ich ilościowego i jakościowego oznaczania* nadała jej stopień naukowy doktora nauk przyrodniczych.

Po obronie doktoratu Anna Koziółowa awansowała na stanowisko adiunkta w Zakładzie Artykułów Spożywczych Katedry Towaroznawstwa i podjęła obowiązki dydaktyczne w zakresie ćwiczeń z oceny jakości żywności. Weszła również w skład zespołu przygotowującego pierwszy akademicki podręcznik z towaroznawstwa zatytułowany *Towaroznawstwo produktów spożywczych*, dla którego opracowała rozdziały dotyczące towaroznawstwa, technologii mleka i jaj oraz ich przetworów. Podręcznik, wydany przez PWE w 1970 i 1975 roku, a w zmienionej formie w 1985 roku, przez długie lata był podstawową pomocą dydaktyczną i fachową nie tylko dla studentów.

Równolegle Anna Koziółowa prowadziła badania naukowe dotyczące metod oznaczania oraz fizykochemicznych i fotochemicznych właściwości pochodnych witaminy B₂. Kontakty naukowe nawiązywane w czasie międzynarodowych konferencji zaowocowały zaproszeniami do odbycia kilkumiesięcznych staży naukowych między innymi na Uniwersytecie Stanowym Iowa (USA), na Politechnice Budapeszteńskiej (Węgry), w Instytucie Biochemii na Uniwersytecie Rolniczym w Wageningen (Holandia) czy na Uniwersytecie w Konstancji (Niemcy).

Po kilku latach systematycznych badań nad mechanizmem fototautomerii alloksazyny prowadzonych w Poznaniu i w ośrodkach zagranicznych Anna Koziółowa przygotowała rozprawę habilitacyjną zatytułowaną *Wpływ środowiska na fototautomerię alloksazyny i jej metylowych pochodnych*, na podstawie której został otwarty przewód habilitacyjny na Wydziale Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 1978 roku Anna Koziółowa uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie chemii bioorganicznej. W 1980 roku objęła stanowisko docenta w Katedrze Analizy Instrumentalnej Instytutu Towaroznawstwa i przejęła wykład kursowy z analizy instrumentalnej, modyfikując treści wykładowe i zakres ćwiczeń powiązanych z wykładem.

Wielkim zaangażowaniem, inicjatywą i zdolnościami organizacyjnymi wykazała się Profesor Koziółowa w latach 1984–1987 na stanowisku wicedyrektora ds. naukowo-badawczych w Instytucie Towaroznawstwa. Przeprowadzała systematyczne przeglądy dorobku naukowego młodej kadry na zebraniach naukowych Instytutu, zapraszała naukowców z innych ośrodków naukowych z wykładami, aktywizowała życie naukowe Instytutu i działała skutecznie na rzecz przyspieszenia rozwoju naukowego młodych pracowników. Zachęcała i motywowała do wysiłku badawczego, uczyła dociekliwości. Była promotorem 3 rozpraw doktorskich i ponad 50 prac magisterskich i licencjackich. W 1990 roku została powołana na stanowisko profesora nadzwyczaj-

nego w Katedrze Analizy Instrumentalnej. W 1994 roku uzyskała tytuł profesora nauk ekonomicznych. W latach 1992–1998 pełniła funkcję kuratora Katedry Biochemii i Mikrobiologii, a w latach 1990–1996 jako przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Dydaktyki należała do głównych współautorów gruntownej reformy studiów na Uczelni. Była współinicjatorką organizowanych od 2001 roku seminariów w niemieckiej fundacji Stiftung Warentest w Berlinie, które cieszyły się dużym zainteresowaniem studentów i owocowały wspólnymi pracami dyplomowymi.

Profesor Anna Koziółowa była wielokrotnie zapraszana do udziału w pracach jury uczelnianych i ogólnopolskich kół naukowych. Zainicjowała bardzo popularny wśród studentów konkurs prac seminaryjnych, przez wiele lat zasiadała w jury tego konkursu. Była opiekunką grup studenckich, opiekunką żeńskiego Domu Studenckiego Dewizka i członkinią środowiskowego jury oceniającego domy studenckie.

Przez wiele lat opiekowała się pod względem merytorycznym biblioteką Wydziału Towaroznawstwa, największą wydziałową biblioteką w Uczelni, mającą w poznańskim środowisku opinię doskonale zaopatrzonej i zarządzanej. Wyrazem uznania zasług Profesor Anny Koziółowej w dziedzinie bibliotekarstwa było przyznanie jej, jako jedynej osobie niemającej kwalifikacji bibliotekarza, Honorowej Odznaki Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 1995 roku.

Profesor Anna Koziółowa była wybitnym naukowcem, o wielkich zasługach dla rozwoju chemii bioorganicznej i towaroznawstwa. Jej działalność naukowa polegała głównie na prowadzeniu badań właściwości i przemian pochodnych witaminy B₂ oraz opracowywaniu nowych instrumentalnych metod oceny jakości produktów. Szczególnie znaczący jest jej dorobek naukowy i wkład do wiedzy w zakresie chemii i fotochemii flawin. Jednym z najważniejszych odkryć w zakresie fotochemii pochodnych flawin było odkrycie procesu fototautomerii aloksazyn dokonane wspólnie przez Profesor Annę Koziółową i Profesora Jacka Koziółę.

W pracy naukowej cechowały Panią Profesor sumienność, dociekliwość, otwartość umysłu i oryginalność myślenia. Jej wiedza, pasja i zaangażowanie zaowocowały znaczącym dorobkiem, na który składa się wiele artykułów naukowych na najwyższym poziomie, opublikowanych w czasopismach o międzynarodowym zasięgu. Prace Profesor Koziółowej były cytowane setki razy i są cytowane nadal, stanowiąc bogate źródło wiedzy i inspirację do prowadzonych obecnie badań. Swoją działalnością naukową w pełni zasłużyła na prestiż i autorytet, jakimi cieszyła się w środowisku krajowym i międzynarodowym. Była członkinią wielu towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Komisji Nauk Towaroznawczych – Nauk o Jakości PAN Oddział w Poznaniu, Deutsche Gesellschaft für Warenkunde und Technologie i Federacji Konsumentów.

Praca dydaktyczna obok naukowej stanowiła wielką pasję Pani Profesor. Jako nauczycielka akademicka była postacią nietuzinkową. Wychowała wiele pokoleń towa-

roznawców, wspomiana jest jako znakomita wykładowczyni, wychowawczyni i przyjaciółka młodzieży. Prowadziła wykłady na najwyższym poziomie merytorycznym z wykorzystaniem najnowocześniejszych środków przekazu i uzupełniane licznymi prezentacjami. Bardzo dużo wymagała od studentów, ale sprawiedliwie oceniała ich wiedzę. Studenci darzyli Profesor Annę Koziółową szacunkiem i sympatią.

Pani Profesor aktywnie uczestniczyła w życiu Uczelni, pełniąc w niej ważne funkcje organizacyjne. Była długoletnią członkinią Senatu, działała w licznych komisjach senackich i wydziałowych. Za działalność naukową i dydaktyczną była wielokrotnie wyróżniana nagrodami rektora oraz ministra. Za całokształt osiągnięć została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Medalem za Zasługi dla Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

W dowód wdzięczności i głębokiego szacunku społeczności akademickiej Profesor Anny Koziółowej i Profesora Jacka Kozióły, którzy stanowili niezwykły duet w życiu prywatnym i zawodowym, na Uniwersytecie została odsłonięta tablica pamiątkowa i nadano jednej z sal wykładowych imię Państwa Profesorów. To symboliczne upamiętnienie wspólnego dziedzictwa pozostanie trwałym świadectwem ich obecności w historii naszej Uczelni.

Profesor Anna Koziółowa zmarła 20 sierpnia 2015 roku, spoczęła na Cmentarzu Junikowo w Poznaniu. Była nie tylko wybitnym naukowcem i dydaktykiem, ale również nieprzeciętnym człowiekiem. Odznaczała się imponującą wiedzą ogólną, a także życiową mądrością i ludzką wrażliwością. Była pogodna, życzliwa, pełna ciepła i dobra, a przy tym skromna, wiecznie młoda duchem, zawsze ciekawa świata i ludzi. Miała wspaniałe poczucie humoru. Jej serdeczność i otwartość zapamiętamy na zawsze. Zaszczycem i radością było spotkać Panią Profesor, pracować z nią i uczyć się od niej, jak żyć. Pamięć o niej pozostanie na zawsze w naszych umysłach i sercach.

Bożena Tyrakowska